

Fabbri i ostali protiv San Marina¹ (broj 6319/21 i dr.), 24.9.2024., presuda Velikog vijeća

Nema povrede člana 6. Ek (pristup sudu) u odnosu na g. Forcelliniju

Podnosioci predstavke su Stellino Fabbri, Andrea Forcellini i Angelina Marro.

Gospodin Fabbri i gospođa Marro su 2016. godine podnijeli krivičnu prijavu protiv osobe N. zbog nanošenja tjelesnih povreda. Tvrdili su da je N. prvo napao gđu Marro, a potom i g. Fabbrija kada je pokušao intervenirati. U svojoj su tužbi zadržali pravo da se, kao građanske stranke, pridruže svakom eventualnom krivičnom postupku. Slijedom toga pokrenuta je krivična istraga.

Gospodin Forcellini je navodno 2015. godine kao 12-godišnjak bio žrtva maltretiranja tokom školskog putovanja. U 2018. godini po službenoj dužnosti pokrenuta je krivična istraga protiv dvoje maloljetnika zbog nasilja prema gospodinu Forcelliniju. Njegova majka je 2019. godine podnijela službeni zahtjev u njegovo ime da pristupi krivičnom postupku kao građanska stranka.

Istražni sudija kojem su dodijeljena oba slučaja nije poduzeo nikakve korake. To je rezultiralo time da su optužbe zastarjele, a 2020. godine je tužitelj prekinuo postupke.

Evropski sud je posebno utvrdio da g. Forcellini nije marljivo postupao u zaštiti svojih interesa. On je podnio građanske tužbe u kontekstu krivične prijave tri i pol godine nakon počinjenja navodnog krivičnog djela i samo nekoliko dana prije isteka roka zastare u odnosu na navodno krivično djelo. U takvim okolnostima relevantno je da su mu drugi putevi za ostvarivanje njegovih građanskih zahtjeva bili otvoreni, poput pokretanja zasebnog građanskog postupka odmah nakon navodnog prekršaja ili kada je obaviješten o odluci o prekidu krivičnog postupka.

Sud je također većinom glasova zaključio da su zahtjevi g. Fabbrija i gospođe Marro nedopušteni.

Utvrđeno je da dva preostala podnosioca predstavke nisu podnijela službeni zahtjev, potpisom izjavom, kako bi dobile status "građanske stranke", kao što je to zahtjevalo zakon San Marina. Stoga nisu jasno pokazali da su pridali važnost njihovom pravu na naknadu eventualne štete.

Strancarić protiv Hrvatske, (broj 7011/19), 05.09.2024.godine

Predstavka odbačena kao nedopuštena.

Podnositeljica zahtjeva prigovarala je povredi prava na nepristrano suđenje pred Ustavnim sudom obzirom da je u donošenju odluke o njezinoj ustavnoj tužbi sudjelovalo sudac tog suda A.A., koji je ranije presudio u parničnom postupku koji se vodio protiv nje i na čiji rad je tada podnosiла pritužbu.

Europski sud je naveo da prigovor podnositeljice u vezi s postojanjem osobne pristranosti suca A.A. počiva na pretpostavci da je on bio svjestan pritužbi podnositeljice podnesenih protiv njega dok je bio sudac Općinskog građanskog suda. Utvrđeno je da je sudac mogao

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsку dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudske i tužilačke vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

znati samo za dvije pritužbe, onu koju je podnio odvjetnik podnositeljice i onu koju je podnositeljica podnijela Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa. Međutim, iz odluke Povjerenstva nije se mogao razaznati identitet podnositelja prijave, jer je u njoj bilo samo naznačeno da je odluka donesena po „neanonimnoj“ prijavi podnesenoj protiv suca A.A. u vezi s njegovim postupanjem u postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu. Sudac A.A. se iz sadržaja te odluke nije mogao sjetiti tko je podnositeljica i shvatiti da će odlučivati o njezinoj ustavnoj tužbi, tim više što podnositeljica u svojoj ustavnoj tužbi nije niti spomenula parnični postupak u kojem je sudio taj sudac. Stoga je Europski sud utvrdio da ta okolnost sama po sebi ne može pobiti pretpostavku nepristranosti suca A.A. prema subjektivnom testu.

Što se tiče objektivnog testa, Europski sud je utvrdio da podnositeljica zahtjeva nije podnijela nikakve dokaze iz kojih bi proizlazilo da je sudac A.A. izrazio bilo kakve stavove u vezi s njezinom pritužbom Povjerenstvu, a kamoli pokazao neprijateljstvo ili želju za osvetom. U odnosu na pritužbu koju je podnio punomoćnik podnositeljice, sudac A.A. zanijekao je bilo kakvu namjeru vrijedanja punomoćnika, a nakon detaljnog ispitivanja predsjednik Općinskog građanskog suda u Zagrebu utvrdio je da navodi odvjetnika nisu osnovani. Nadalje, od podnošenja te pritužbe do donošenja odluke Ustavnog suda prošlo je oko 17 godina.

Europski sud je dodatno utvrdio da se u parničnom postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu, odlučivalo o postojanju obveze podnositeljice da podmiri dug prema S.K., dok se u postupku pred Ustavnim sudom odlučivalo o ustavnosti rješenja o ovrsi kojom je naložena prodaja kuće podnositeljice radi otplate kreditnog duga prema banci. Jedina veza između ova dva postupka bila je u činjenici da se dug S.K.-u trebao namiriti i u ovršnom postupku pred Općinskim sudom u Novom Zagrebu prodajom kuće podnositeljice. Međutim, podnositeljica se u ustavnoj tužbi ni na koji način nije pozvala na presudu iz parničnog postupka koju je donio sudac A.A., već je samo napomenula da je ovraha prodajom njezine kuće također određena zbog njezinih dugova prema S.K. Stoga Europski sud nije mogao zaključiti da su postupci pred navedenim sudovima bili tako suštinski povezani da su doveli u pitanje nepristranost suca A.A.

Naposljetu, Europski sud nije prihvatio niti tvrdnju podnositeljice da se sudac A.A. trebao sam izuzeti iz postupka pred Ustavnim sudom jer u ovom predmetu nije ostvaren niti jedan od razloga za obvezno isključenje suca propisan člankom 71. Zakona o parničnom postupku. Štoviše, ništa ne upućuje na to da je sudac A.A. trebao obavijestiti predsjednika Ustavnog suda o postojanju okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost u skladu s člankom 72. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku, niti se njegov propust da to učini može smatrati pokazateljem njegovog nedostatka nepristranosti.

Stoga je Europski sud utvrdio da je zahtjev podnositeljice nedopušten jer je očito neosnovan.²

Novosel protiv Hrvatske, (broj 8831/18), 05.09.2024.godine

Predstavka odbačena kao nedopuštena jer podnosič predstavke više nije žrtva povrede zabrane nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja (čl. 3. Konvencije), prava na pravično

² Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka o nedopuštenosti - Strancarić protiv Hrvatske \(gov.hr\)](http://Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka o nedopuštenosti - Strancarić protiv Hrvatske (gov.hr))

suđenje zbog prekomjernog trajanja postupka (čl. 6. Konvencije) i prava na djelotvorni pravni lijek (čl. 13. Konvencije).

Pred Europskim sudom podnositelj je prigovarao neodgovarajućim uvjetima boravka u zatvorima u Zagrebu i Puli, prekomjernom trajanju parničnog postupka koji se vodio radi naknade štete upravo zbog uvjeta u kojima je boravio, te zbog neučinkovitosti pravnih sredstava koje je upotrijebio pred domaćim sudovima.

Europski sud je primijetio da su u parničnom postupku protiv države, koji se vodio od 2013. do 2024., domaći sudovi utvrdili da je podnositelj boravio u neodgovarajućim zatvorskim uvjetima, te su u cijelosti prihvatili njegov tužbeni zahtjev. Država je podnositelju isplatila ukupno 8.609,21 eura. Nadalje, Ustavni sud je u ožujku 2022. utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku zbog prekomjerne duljine trajanja postupka, te je podnositelju dodijelio naknadu od 1.260 eura. Nakon odluke Ustavnog suda, postupak je trajao još oko dvije godine na dvije razine nadležnosti, pa je Europski sud smatrao da se trajanje postupka u tom razdoblju ne može smatrati prekomjernim.

Imajući u vidu da je podnositelj već ishodio priznanje povrede njegovih prava iz članka 3. i 6. Konvencije, kao i odgovarajuću naknadu na domaćoj razini, Europski sud je smatrao da više ne može tvrditi da je žrtva tih konvencijskih povreda. Također, Europski sud je smatrao da su domaća pravna sredstva koja je podnositelj upotrijebio bila učinkovita. Slijedom navedenog, zahtjev podnositelja je odbacio kao nedopušten.³

³ Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka o nedopuštenosti - Novosel protiv Hrvatske \(gov.hr\)](#)